

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Wytwórni Wódek Gatunkowych "P." S.A. w B.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności lub zwolnienie spod egzekucji,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 marca 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej na orzeczenie o kosztach, zawarte w wyroku Sądu

Apelacyjnego

z dnia 30 listopada 2010 r.,

uchyla postanowienie o kosztach procesu, zawarte w pkt 2 wyroku i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2010 r. Sąd Apelacyjny zmienił – na skutek apelacji pozwanej – wyrok Sądu Okręgowego w O. w części uwzględniającej powództwo o zwolnienie oznaczonej nieruchomości spod egzekucji i zasądzającej od pozwanej na rzecz powódki 3600 zł z tytułu zastępstwa procesowego w ten sposób, że oddalił powództwo o zwolnienie oznaczonej nieruchomości spod egzekucji i nie obciążył powódki kosztami procesu zarówno za pierwszą, jak i drugą instancję. Uzasadniając rozstrzygnięcie o kosztach procesu, Sąd przytoczył art. 102 k.p.c. i stwierdził, że przemawia za nim trudna sytuacja materialna powódki (utrzymuje się tylko z alimentów).

Zawarte w wyroku postanowienie o kosztach procesu zaskarżyła pozwana w części nieobciążającej powódki obowiązkiem zwrotu opłaty sądowej od apelacji. Zarzucając, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 98 i 102 k.p.c., wniosła o zmianę postanowienia w zaskarżonej części i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej 6 139 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 102 k.p.c. przewiduje wyjątek od uregulowanej w art. 98 § 1 k.p.c. odpowiedzialności strony przegrywającej sprawę za koszty procesu. Stanowi on, że wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążyć jej w ogóle kosztami procesu. Ustalenie, czy w sprawie zachodzi stanowiąca podstawę zastosowania art. 102 k.p.c. przesłanka w postaci szczególnie uzasadnionego wypadku, zależy od swobodnej oceny sądu. Ocena ta musi jednak uwzględniać wszystkie okoliczności mogące mieć wpływ na jej podjęcie.

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia ograniczone do przytoczenia podstawy prawnej rozstrzygnięcia i ogólnikowego wskazania na trudną sytuację materialną powódki nie pozwala odeprzeć zarzutu skarżącej, że nieobciążenie powódki w ogóle kosztami za instancję odwoławczą nastąpiło bez uwzględnienia wszystkich okoliczności, niezbędnych do ustalenia przesłanki uzasadniającej zastosowanie art. 102 k.p.c. Z motywów rozstrzygnięcia nie wynika np. – co trafnie

zarzuciła skarżąca – aby Sąd uwzględnił okoliczność, że powódka działała w sprawie z profesjonalnym pełnomocnikiem z wyboru. Warto też przypomnieć, że w orzecznictwie wyjaśniono, że nawet zwolnienie strony od kosztów sądowych nie daje podstaw do przyjęcia automatycznie, iż zachodzi pozwalający na zastosowanie art. 102 k.p.c. wypadek szczególnie uzasadniony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r., I CZ 112/09, niepubl.).

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).